

A close-up photograph of a hand touching the golden-brown fur of a lion. The hand is positioned in the lower-left quadrant, with fingers slightly spread. The fur is dense and textured. In the upper-left background, a large, detailed feathered wing is visible, with individual feathers showing intricate patterns and colors ranging from brown to blue. The overall lighting is warm and golden, creating a sense of connection and wonder.

EGYSZER VOLT

KIYASH MONSEF

MORA

KIYASHI MONSEP

EGYSZER VOLT

KIYASH MONSEF

EGYSZER VOLT

MÓRA KÖNYVKIADÓ

A mű eredeti címe:
Kiyash Monsef *Once There Was*

Első kiadás: Simon & Schuster Books for Young Readers, 2023

Hungarian edition © 2024 by Móra Könyvkiadó
Original English language edition copyrights
Text © 2023 by Kiyash Monsef
Jacket illustration © 2023 by Mike Heath
Jacket desing by Krista Vossen © 2023 by Simon & Schuster Inc.

Published by arrangement with Simon & Schuster Books for Young Readers,
an imprint of Simon & Schuster Children's Publishing Division
All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in
any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying,
recording or by any information storage and retrieval system,
without permission in writing from the Publisher.

Fordította: Lázár Júlia

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos.

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:

www.mora.hu

Hungarian translation © Lázár Júlia, 2024
Hungarian edition © Móra Könyvkiadó, 2024

Jane McGonigalnek

I. FEJEZET

A KISLÁNY, AKI MEGMENTETTE AZ EGYSZARVÚT

Egyszer volt, hol nem volt.

Réges-régen, az Alborz-hegység és a Kaszpi-tenger közötti erdő-ségben egy kislány gombászni indult.

Előző nap esett. A nyiroktól felpuhult a talaj, a levegőben is érződött a nedves föld és a moha illata. A legjobb idő ez a gombaszedéshez, a kislány kosara hamar meg is telt oroszlánsörénygombával és bokrosgombával, amikor egyszer csak hangot hallott a fák közül. Mintha egy állat nyüszített volna fájdalmában.

Lakott az erdőben leopárd, sakál és barna medve is. De a kislány nem bírta elviselni, hogy egy állat szenvedjen. Elindult hát a hang irányába, hogy lássa, segíthet-e. Az ösvénytől kicsit távolabb, egy erdőt mélyi tisztáson talált rá a hang forrására.

Az egyszarvú ijedt volt és vérzett, a lába egy vadász csapdájába akadt. A hatalmas állat vadul reagált. A kislány még nem látott hozzá foghatót, azonnal tudta, hogy különleges. Tudta azt is, hogy ha a vadász visszatér ellenőrizni a csapdát, az egyszarvú nem lesz többé. Legyűrte a félelmét, és közelebb ment. Hogy megnyugtassa az állatot, megkínálta az összegyűjtött gombával. Amikor már biztonságosnak érezte, lehajolt, és kinyitotta a csapdát.

Az állat mintha az egész tisztást betöltötte volna hosszú lábával és éles, alattomos szarvával. A kislány dermedten, megilletődötten állt, moccanni sem mert. Az egyszarvú hosszan nézte

a megmentőjét. Aztán sebesült lábát óvatosan feléje csúsztatta, leeresztette nehéz fejét, és szarvát a kislány mellkasába mélyesztette, pontosan a szíve fölött.

A kislány a földre zuhant, közben az állat szarvának egy része letörött, és a gyerek testében maradt. Az egyszarvú megint nézte egy hosszú pillanatig, aztán megfordult, és elügetett az erdőbe, hogy újabb száz évig ne lássa senki.

A döbönt, vérző kislány valahogy összeszedte az erejét, hogy kijusson az erdőből, a falu széléig, ahol lakott. Ott összerogyott, úgy fektették az ágyába. Napokon át csak feküdt. Eleinte nem gondolták, hogy túléli, de egy nap után a vérzés elállt. A seb egyre kisebb lett, míg végül csak egy holdsarló alakú sebhely maradt belőle, éppen a szíve fölött, a bordái közé pedig egy darabka egyszarvúcsont ékelődött.

Telt-múlt az idő, a kislányból felnőtt nő lett. Férjhez ment, gyerekeket szült, és egyik-másik újszülött szíve fölött megjelent egy holdsarló alakú anyajegy. Aztán az ő gyerekeik gyerekein, és így tovább. Azt beszélik, bár biztosan senki nem tudhatja, ma is élnek néhányan az egykori kislány leszármazottai közül, és többen ma is viselik a nyomát az egyszarvú öklelésének.

Suttogják persze azt is, hogy talán, de csak talán, bennük is ott élhet még az egyszarvú csontjának egy parányi darabja.

2. FEJEZET

A MUNKA

Nem kellett volna a betegfelvételi pultnál dolgoznom.

Egy állatkórház nem türelmetlen embernek való, én pedig dühös voltam, a világon mindenre és mindenkire. De Dominiknek járt az ebédszünet, a többiek is mind dolgoztak, apa pedig azt mondta volna: *A világ nem hatódik meg attól, hogy mi mit érzünk, Marjan.* Azaz én lettem a praxisunk barátságos arca. Álltam a pultnál, és imádkoztam, hogy ne csörögjön a telefon, és a váró maradjon üres az elkövetkező félórában, hadd haragudjak békében az egész világra.

Főleg két dolog dühített. Először is maga az állatklinika. Ami úgy három hete az enyém lett. Soha nem akartam magamnak a West Berkeley Állatkórházat. A középiskola második éve nem is a legalkalmasabb idő arra, hogy az ember váratlanul egy adóssággal terhelt állatkórház tulajdonosa legyen. A tanuláson, leckén, minimális társadalmi életen túl intézmem kellett a fizetésüket, a bérleti díjat, az eszközöket, a biztosítást és még egy sereg dolgot, ami nagyon nem hiányzott az életemből. Mint például az ügyeletet a fogadópultnál, míg Dominik ebédelt.

És akkor még nem is említettem, hogyan történt mindez.

Az állatklinika apámé volt. Mióta az eszemet tudom, itt dolgozott állatorvosként. És az apák normális esetben nem adják át az

üzletet a kamasz lányuknak. Az én apám viszont nem tekinthető normálisnak. Igaz, sok választása nem maradt.

A rendőrök sem tudták megmondani, hogyan halt meg. Nem találták a gyilkos fegyvert, de azt senki nem tudta elképzelni sem, hogyan tehetett volna bárki *ilyesmit* pusztá kézzel. Egyesek azt állították, elütötte egy teherautó. Az égési sérüléseket viszont ez sem magyarázta meg.

Gyanúsítottat nem találtak. Sem ujjlenyomatot vagy lábnyomot. DNS-t, hajszálat, bőrdarabkát, semmi szokásosat, amit a tévében látni. Biztonsági kamera sem vette fel az esetet. Elképzelhető indítéknak nem jutottak a nyomára. A házunkból nem vittek el semmit. Föl se forgatták, azt a szobát kivéve, ahol apám meghalt.

És ez a második dolog, ami dühít.

A múlt héten kezdtem dolgozni az állatklinikán. Az idő nagy részét apa régi irodájában töltöttem, a kis szoba csendes volt, sehol nem éreztem annyira biztonságban magam, mint itt. Előfordult, hogy a rendelőben lógtam, a maszkom mögé bújva, és nem volt más dolgom, mint simogatni és megnyugtatni az állatokat. A váróteremben viszont védtelennek éreztem magam. Mint egy kiskutya az állatbolt kirakatában. Csakhogy én inkább vadmacska voltam, abból is a durvább fajta.

Most azonban nem akadt más erre a munkára, tehát beültem Dominik székébe, és a körmömet a tenyerembe mélyesztve próbáltam elterelni a figyelmemet. Azt mondtam magamnak, nyugalom, minden rendben – jól persze semmi nincs, messze nem, de rendben van, amíg nem kell beszélnem senkivel.

Éppen ebben állapotam meg magammal, amikor nyílt az ajtó.

A nő habozás nélkül célba vett, mint egy hőérzékelős lövedék egy boldog arc álcája mögött. A húszas évei elején járhatott. A haja barna, az orrán vékony drótszemüveg, barna szeme az enyémbé

mélyedt abban a másodpercben, hogy észrevett. A mosolyától egyszerre éreztem magam a barátjának és a zsákmányának.

Állatot nem hozott. Ez sosem jó jel egy állatkórházban.

– Biztosan te vagy Marjan – mondta. – Sajnálom az édesapádat.

Még a nevemet is tudja. Egyre rosszabb.

– És te ki vagy? – A hangom élével csontot lehetett volna kétéhasítani, de ő rezzenetlenül mosolygott.

– Még nem találkoztunk – felelte.

– Tartozott neked? – kérdeztem. – Mert akkor a könyvelőnkkel kell beszélned, és garantálom, hogy...

Elhessegette a kérdést, aztán a vászontáskájából előhúzott egy névjegyet, és elém tette a pultra. Írás nem állt rajta, csak egy elegáns, bronznyomatos logó: teáskanna, benne összetekeredett kígyóalakzat. Vártam, hogy elmagyarázza, mit látok, mígnem felfogtam, arra számít, hogy ráismerek.

– Nem? – szólalt meg végül. Megráztam a fejem. Újra elmosolyodott, ezúttal szomorúan. – Hát nem mondta el neked. Beszélhetünk valahol nyugodtan?

– Mégis miről? – kérdeztem.

– Több dologról – felelte. – Apádról. Arról, ami történt veled.

Majd, kis szünet után:

– A munkáról.

A munkáról.

Ahogy ezt mondta, valami meleget és furcsát éreztem a mellkasomban. Talán csak még több harag volt – a régi jó düh, amibe oly régóta kapaszkodtam. Vagy valami más. Talán kíváncsiság.

Vagy remény.

Néha én vettem fel apám mobilját, ha azon keresték. Nem örült neki.

– Beszélhetek Jim Dastanival? – kérdezték általában, és ez újra és újra meglepett. Apám neve Jamsheed. A „Jim” valami egészen gyászos kulturális behódolásnak hangzott, mert az agresszív hétköznapiságától eltekintve sem működött. Apám nyilvánvalóan nem volt „Jim”.

Mindig úgy intéztem, hogy bárki hívta is, jól hallja, ahogy kiabálok:

– A-a-a-pa! Té-é-éged keresnek! – Azt akartam, hogy az ügyfél első benyomása az legyen: ezek amatőrök. Apa már dübörgött is lefelé, kettesével vette a lépcsőket. Ha bosszús volt, az arcára valami mosolyféle ült ki, de olyan mosoly, ami mintha fizikai fájdalmat okozna neki. Az igazat megvallva egy csomó dolgot úgy csinált, mintha fájna, ez látszott rajta, amikor evett, nevetett vagy aludt. Talán ezért nem vitte túlzásba egyiket sem.

Kitépte a telefont a kezemből, és szigorúan nézett rám, hogy tudjam, bajban vagyok. De nem voltam. Mégis mit tehetne? Bezárna a szobámba? Nem zárhatsz be valakit, ha közben nem vagy ott.

A szobájába vonult a telefonnal, egy szót se szólt hozzám. Becsukta az ajtót, és bármilyen szorosan tapasztottam rá a fülem, csak mormolást hallottam.

A hívás sosem tartott soká. Mihelyt végzett, nyitotta is az ajtót, kezembe nyomta a telefont, már cseppet sem látszott dühösnek vagy bosszúsnak. Fejben már csomagolt, már ment, már a reptéren, vasútállomáson volt, vagy bárhol, ahová igyekezett.

– Most hova mész? – tettem fel a kérdést, mint egy kiskölyök.

Ha szerencsém volt, talán mondott valami olyasmit, hogy „oda, ahol meleg van”, vagy „egy csendes kisvárosba”. Ennél többet soha nem tudtam meg. Az sem biztos, hogy nekem mondta, amit mondott, vagy csak önmagát emlékeztette, vajon a meg-

felelő dolgokat csomagolta-e be. Néha nem is vett rólam tudomást, amíg be nem csomagolt.

A mi rituálénk, a valódi, az ajtóban kezdődött. A küszöbön megállt, mintha valami még eszébe jutott volna, és hátrafordult. Én, mögötte toporogva, készen álltam.

– Marjan – mondta –, amire szükségem lehet...

– Tudom.

Nem kellett elismételnie: a hitelkártya a konyhafiókban van, készpénz a mosogató melletti borítékban. A vészhelyzetben hívandó telefonszámok – ahonnan aztán a helyi rendőrséget vagy tűzoltókat küldték a járőrök helyett – kitűzve az egyik helyi taxi kártyája és a házhoz is szállító pizzéria telefonszáma mellé. Minden, amire szükségem lehet, ugyanott volt, ahol mindig.

Ezután következett az ígélet:

– Hamarosan jövök.

A „hamarosan” jelenthetett egy napot, de akár egy hetet is. Előre sosem tudhattam.

Aztán letette a táskáját, és átölelt. Kisebb koromban biztosan én is megöleltem. Nehéz rá visszaemlékezni. Másodperceken át szorított magához, utána jött a bocsánatkérés:

– Sajnálom. Egyszer majd...

Hát ja. Egyszer majd kiderül minden.

Kisebb koromban azt hittem, minden állatorvos ilyen ügyfelekkel foglalkozik. Anya halála után kezdtem csak ráébredni a helyzet furcsaságára. Haragudtam, hogy mindig elmegy. Később egészen undokul reagáltam. Mindenfélével megvádoltam. Hogy drogcsempész. Kém. Van egy másik, titkos családja, valahol az ország másik csücskében. Vagy éppen én vagyok a titkos családja.

– Egyszerűen szükségük van a segítségemre – magyarázta mindig. És mert sosem láttam, hogy bármi olyan fontos lett volna számára, mint a munkája, elhittem, amit mondott.

Később még gyakran hozzátette:

– Szeretlek.

Sosem tudtam, mit ért pontosan ezalatt. De miután kimondta, mindig elment.

Végül az utolsó pillantás. Amitől úgy éreztem magam, mint egy kisállat a vizsgálóasztalon, mintha a daganatot, a fertőzést, a szemférgyet keresné bennem. Aztán egy apró, vesztes sóhaj, mintha nem állna hatalmában helyrehozni, bármit is vett észre.

Mindig így hagyott ott, tízéves korom óta – teljesen egyedül maradtam, és azon tűnődtem, vajon mi lehet velem a baj.

Végül így ment el, örökre.

Ennyit a munkáról.

Meggyőztem dr. Paulsont, hogy néhány percre adja kölcsön az asszisztensét, hogy ügyeljen helyettem a pultnál. Aztán hátravezetem a nőt apa irodájába, és becsuktam magunk mögött az ajtót.

Az irodát nem megbeszélésekre tervezték. A helyiség túl kicsi, hozzá az asztal túl nagy. Két ember úgy fért be kényelmesen, ha az egyik a földre ült: amíg apám élt, persze én voltam az a valaki. Ebben az új helyzetben mindketten az asztal körül ügyletkedtünk, addig csúsztattuk a székeket, míg mindketten le nem tudtunk ülni, úgy, hogy lássuk egymást, és egyikünk se szoruljon a falnak vagy egy könyvespolcnak. Nekem az a furcsa érzésem támadt, hogy apa is közénk préselődött, és a vállával helyezkedve tovább nehezítette a helyzetet. Ami persze abszurd.

Végül sikerült úgy leülni, hogy ne üssük össze a térdünket. A nő egyik kezét tenyérrel fölfelé az asztalra fektette, és rám mosolygott.

– Láthatnám a kezed? – kérdezte.

Nem tudom, mire gondoltam akkor, hogy vajon mit akarhat

tőlem, de olyan meggyőződéssel tette fel a kérdést, hogy szó nélkül az övére simítottam a kezem, tenyérrel fölfelé. Mielőtt megmukkanhattam volna, megsúrta a mutatóujjamat egy tűvel, és egy csepp vért préselt ki onnan.

– Aú! – kiáltottam fel. – Mi a fene?!

Vissza akartam rántani a kezemet, de csak akkor éreztem meg, milyen erősen szorít.

– Csak egy perc! – mondta nyugodtan. – Semmi okod az aggodalomra.

Egy keskeny papírcsíkkal felitatta a vért, majd a papírt két tőnk közé, az asztalra tette. Míg néztem, hogy szívja fel a papír a véreket, eleresztette a kezem.

– Hallottál a hirkániai vérvonalról? – kérdezte.

– Hallottál arról, hogy megkérdeznek, mielőtt megszúrnának egy hegyes tárgygal? Mi volt ez?

– Egy steril tű – mondta. – Esküszöm.

Felvette a tesztcsíkot, és a fénybe tartotta. Nehéz pontosan megmondani, de mintha valami mintát rajzolt volna a papírra a vérem. A nő csak mosolygott magában, láthatóan megkönnyebült, és elégedett volt az eredménnyel.

– Tényleg sajnálom – mondta. – Többször nem fordul elő. Tehát a hirkániai ág: hallottál róla?

Soha nem hallottam a hirkániai ágról.

– Felteszem, akkor tényleg nem tudsz semmit – mondta a nő –, ezért meglep majd, amit elmesélek.

Kinyitotta a táskáját, és kihúzott egy barna borítékot, majd az asztalon át felém csúsztatta.

– Angliába kell menned – folytatta. – Még ma.

– Tessék?! – kérdeztem.

– Minden ki van fizetve – tette hozzá. – Ott van a borítékban. Csak első osztályú jegyet kaptunk. Gondoltam, nem bánod.

– Viccelsz? – Nem úgy festett, mint aki csak meg akar tréfálni. – Ki vagy te? És mi az a hirkániai ág?

Meg se hallotta a kérdéseimet.

– Egy Simon Stoddard nevű férfi megy eléd a reptérre, és elvisz egy közép-angliai birtokra. Eddig világos?

– Hát hogyne – mondtam. – Repüljek át a világ túlfelére, hogy valaki, akit nem ismerek, elvigyen egy helyre, amiről sosem hallottam. És aztán?

– Ott találkozol a griffel – felelte. – Beteg. És te segítesz rajta.

– Egy griff – ismételtem. – A drótszőrű vadászkutyára gondolsz? A brüsszeli griffonra? Ugye tudod, hogy nem vagyok állatorvos? És még csak tizenöt éves vagyok!

– Tudom – mondta –, és nem, nem kutyáról van szó.

Kerestem az arcán a jeleit annak, hogy ez valami szándékos ugratás, de csak egy félmosolyt villantott felém, mintha az arcára merevedett volna. Végül fogtam a borítékot, és kinyitottam. Egy repülőjegyet láttam benne – első osztályút, ahogy ígérte – és egy halom nyalókaszínű angol bankjegyet. Az egész nagyon valószerűnek tűnt.

– Egy griff – ismételtem. – Mihez kezdjek én egy griffel?

– Találkozz velem, vizsgálj meg, mondj valamit! – közölte. – Ennyi. Aztán jöhetsz vissza.

– Mondjak valamit?!

– Majd megérted – mondtam.

– Ki vagy te? És mi ez az egész? – kérdeztem.

Levette a szemüvegét, és a szárait behajtván az asztalra tette.

– Ez – mondta – munka.

– Miért higgyek neked? – kérdeztem. – Miért higgyek el eből az egészből egy szót is?

– Mert ha bízol bennem, talán segíthetek kideríteni, ki ölte meg az apádat.

Előbb még játékos arckifejezése most komolyra váltott.

– Nem tudom, ki tette – válaszolt a kérdésre, amit csak az arcom tükrözhetett. – De tudni szeretném. Segíteni akarok. Mind segíteni akarunk.

– Ki az a mi?

A kezét az asztalra tapasztva előrehajolt.

– Apád említette valaha Ithakát?

– Ithakát?

– Tudom, milyen nehéz ez. Azt is, hogy tele vagy kérdésekkel. De most jobb ez így. Majd beszélünk, ha visszajöttél.

– Ki mondta, hogy elmegyek? Itt az állatkórház. Iskolába kell járnom.

– Persze hogy elmész – mondta. Indulásra készen felpattant, ha nincs a szűk hely, a mozdulat drámai lett volna. A boríték felé biccentett, a tartalma legyezőszerűen szétterült az asztalon.

– Ott van minden, ha meggondolod magad.

Azzal megfordult, és kísértelt az ajtón.

Technikai értelemben még *tényleg* ott volt nekem az állatkórház. De szinte biztosra vettem, hogy csak hónapok kérdése, és nem lesz munkánk. Amikor átnéztem a könyvelést, azon csodálkoztam, hogyan működtünk eddig. Még Dominik is, aki pedig állhatatos meggyőződéssel vezette az irodát az utóbbi két évben, kezdett egy öreg menhelyi kutyára emlékeztetni, aki végképp feladta a reményt, hogy valaha is bárki magához veszi.

Na és az iskola, igen. Apa halála óta be sem tettem oda a lábam. Nem vágytam vissza. Nem hiányzott, hogy az egész osztályom bámuljon, és mindenki azt találgassa, hogy mit is mondhatna.

Végül mégis összeszedegtettem mindazt, amit a nő otthagytott, és visszagyömöszöltem a borítékba. Könnyebbnek tűnt józanul viselkedni, ha nincs előttem egy halom pénz és egy első osztályú

repülőjegy a semmibe. Felálltam, és visszaballagtam a fogadó-pulthoz.

A falon apám portréja lógott. Dr. Paulson akasztotta fel apa halála után, de előbb megkérdezte, van-e kifogásom. Ugyanez a fotó szerepelt mindenhol – a honlapján és minden brosúrában, amit a gyógyszercégek ingyen kinyomtatnak nekünk. Milliószor láttam. Fehér zakót viselt, alatta világoskék, legombolt nyakú inget. Az arca keskeny, hosszúka, a bőre gesztenyeszínű. Komolyan nézett, ahogyan az emberek a száz évvel ezelőtti képeken, mert akkor fényképezték őket először. A szemöldökét összevonta, az ajkát szorosan összepréselte, sűrű, fekete haját kisímította az arcából, a sötét, csillogó szempár tekintetét hosszú, finom pillák lágyították. Jamsheed Dastani – a művelt és bölcs férfi, együttérző ember, olyasvalaki, akire rábízhatod a kedvenc állatodat.

Meggyőző illúzió volt. Ha viszont valaki alaposabban szemügyre vette, a szempár megtörte az összképet. Komor, aggodalmas tekintete egy elveszett léleké. A fotó titka – amit csak akkor fedezett fel az ember, ha tényleg egymilliószer tanulmányozta, mint én – az volt, hogy apám nem nézett a kamerába. Az arca jobbra billent, a szemvonal elég közel ahhoz, hogy szinte mindenkit átverjen. De közben valahová messzire nézett, és olyan szomorúan, ahogyan élőben is.

Most újra megnéztem a képet. Valamiért vonzotta a tekintetemet, mintha apám éppen a torkát köszörölné, és mondani akarna valamit. Aztán mégsem. Kinézett a keretből, el mellettem, olyan távoli dolgok felé, amelyekről sosem beszélt.

Persze hogy hihetetlen könnyelműség elrepülni egy másik országba, valami rejtélyes helyre, hogy orvosi ellátást adjak, holott nem képezték ki erre, egy lénynek, aki nincs is. Gondolkodó ember sosem szánna rá magát egy ilyen veszedelmes és ostoba lépésre.

Addig néztem apám fotóját, amíg már nem bírtam tovább. Ő az oka. Mindennek. Ez az egész állatkórház, ami csak úgy nyeli a pénzt és az időt, neki köszönhető, és most jogilag én felelek érte: az ő hibájából. Ez a furcsa nő és a lehetetlen kérései: ennek is ő az oka. Annak a ténynek is, hogy egyáltalán fontolóra vettem a kérést.

Ő az oka, hogy egy délután valaki csak úgy meggyilkolta a saját otthonában.

Visszasétáltam az 1-es vizsgálóba, ahol dr. Paulson éppen végzett a betegével. Halkan kopogtam, majd résnyire nyitottam az ajtót.

– Valami baj van? – kérdezte dr. Paulson.

Mindig is kedveltem ezt az asszonyt. Nyers volt, de valahogy mégis együttérző. Ő volt a mi madárszakértőnk, aki minden állatot szeretett, de azért a madarakat a legjobban. A két törpepapagáját Trisztánnak és Izoldának nevezte, az afrikai szürke- vagy más néven jákópapagája a Hemingway névre hallgatott, és valahányszor dr. Paulson behozta az irodába, mániákus lelkesedéssel T. S. Eliotot és Emily Dickinsont szavalt. Az asztalán hevert a *Sibley madárkalauza*, a falán pedig bekeretezve két nyomat *Audubontól*, az *Amerika madarai*ból. Ő maga is egy madárra emlékeztetett néha – valamilyen csendes, türelmes és pedáns madárra, mondjuk, egy gé mre. Magas volt, karcsú és komoly, de nem emiatt. Inkább a csendtől, ami némely ragadozó madár sajátja, aki csak úgy beledermes a tájba. Abban a pillanatban ilyennek láttam. Éberem, kiegyensúlyozottan várta az információt.

– Azt hiszem, hazamegyek, dr. P. – közöltem.

Ennyi, hazamegyek, és racionálisan végiggondolok mindent, aztán belátom, milyen könnyelmű és felelőtlen dolog felülni egy Angliába tartó repülőgépre, anélkül, hogy tudnám, ki vagy mi vár ott rám.

– Biztosan elboldogulunk itt – mondta dr. P. – Minden rendben?

– Persze – hazudtam. – Minden. Csak pihennem kell egy kicsit. És felhagynom a lázálmodokkal, hogy átrepülök a fél világon.

– Vigyáznod kell magadra – mondta dr. Paulson.

– Lehet, hogy kiveszek néhány napot.

Hogy mi?! Ezt tényleg én mondtam?

– Hogyne! – felelte. – Amennyire csak szükséged van.

– Köszönöm, dr. P. – feleltem.

Furcsa képet vághattam. Túl nagy erőfeszítést igényelt volna, hogy normálisan fessek.

– Marjan – kérdezte –, biztosan jól vagy?

– Jól – mondtam –, egészen jól.

A hangom valószínűleg nem erről árulkodott.

– Ha beszélgetni akarnál – mondta –, itt vagyok.

Rajta azt láttam, hogy szívesen beszélgetne, ettől nekem még kevésbé volt kedvem hozzá. Egyáltalán nem akartam hallani, hogy valaki más az apám haláláról beszél.

– Köszönöm – feleltem. – Megvagyok.

Mielőtt bármit hozzáfűzhetett volna, kihátráltam, és becsuktam magam mögött az ajtót. Még egyszer megálltam apa fotója előtt, és megpróbáltam úgy helyezkedni, hogy a szemembe nézzen. De bármerre billentettem vagy hajtottam a fejem, mindig elnézett mellettem.

– Ha meghalok – mondtam a képnek –, annak is te leszel az oka.

Hazamentem, tehát ebben legalább nem hazudtam.

Az otthonom egy ötvenéves stukkós ház volt North Berkeley lapos részén. Az utcáról csak az egyszerű, sötét fal látszott, két ablak, a lebetonozott tornác és az ajtó, pont egy telefonpóz-

nára szerelt lámpa és egy juharfa alatt, ami a járdalapok közti földdarabkából nőtt ki. Apa Civicje a felhajtón állt, a szélvédőn összegyűlt levelek. Mióta meghalt, senki nem indította be.

Éppen a tornácra vittem fel a biciklimet, amikor valaki a nevetem kiáltotta a hátam mögül.

– Marjan, hogy vagy, drágaságom? – érdeklődött egy gondoskodó, meleg hang.

A közvetlen szomszédom, egy Francesca Wix nevű fontoskodó hölgy volt a hivatalosan kinevezett gyámom. A nagyapjától örökölt vén házikóban lakott, egy sereg váltakozó, befogadott kutyával, akiket apám látott el ingyen, hozzá egy egész évben termő gyümölcsössel, veteményessel és érzelmes románcok jelentős gyűjteményével. Olyan nyolc centivel lehetett alacsonyabb nálam, de a csendes tiltakozás éve alatt megkeményedett hangja ellensúlyozta a különbséget. Vastag, afrikai mintás, tarka poncsókat viselt, nagy, kerek szemüvege mögött a szeme mintha örömeiben ki akarna ugrani a gödréből. Amikor nem telebankolt vagy gyártott tiltakozó transzparenszeket, Francesca egy anarchista könyveket áruló boltban dolgozott. Én sosem jártam ott, de gyakran eltűnődtem, van-e romantikusregény-szekciójuk is.

Önként vállalkozott rá, hogy a gyámom legyen, részben mert úgy érezte, az éveken át tartó ingyenes állatorvosi kezelésért tartozik ennyivel apámnak, másrészt az a fajta ember volt, aki önként jelentkezik dolgokra. Aznap, amikor a bíróság jóváhagyta a kérelmet, empanadát és mexikói Coca-Colát hozott, és lefekette a szabályokat.

– A gyász furcsa dolog – mondta. – Tedd, amit kell! Nem szükséges, hogy elmondd, vagy engedélyt kérj. De – és itt szünetet tartott, letörölt egy morzsát az arcáról, és elkomolyodott – semmi drog!

Általában teljesen lekötötték a kutyái, a növényei és az anarchia,

ezért nemigen ért rá gyámkodni fölöttem. De aláírt minden szükséges dokumentumot, és néha valamilyen ételt tett a küszöbömre. Ezenkívül kimaradt az életemből, illetve valahányszor látott, megbizonyosodott róla, jól vagyok-e, és ugye nem drogozom.

– Jól vagyok – feleltem.

– Korán jöttél – tolta fel a szemüvegét a rövidre nyírt, göndör hajára.

– Fáradt vagyok. – Hát igen. Fáradt. Egészen biztosan nem készülök semmi hihetetlen ostobaságra.

– Szükséged van valamire?

Megvontam a vállam, és megráztam a fejem. Sok dologra lett volna szükségem, de nem Francesca Wixtól. Kényszeredett mosollyal intettem, és Francescát a lépcső alján hagyva bevittem a biciklit a házba.

A házam belseje éppen olyan sivár, mint a külseje. A kis konyhában egy megfáradt vén elektromos tűzhely és egy zajos hűtőszekrény, ami nyilván sértette volna a párizsi egyezményt; a lakószobát alig laktuk; a sötét emeleten két hálószoba, egy fürdő és egy pluszszoba, bedobozolt holmikkal, amiket sosem használtunk.

Csak egy lány, aki korán hazajött. Hogy éppen kiürítettem, majd újra megpakoltam a hátizsákomat – ruhákkal, piperecikkekkel, (a sosem használt) útlevelemmel –, nem jelent semmit. Nincs itt semmi látnivaló.

Apámra a hálószobájában találtak. Valaki hívta a 911-et, aztán letette a telefont. A bejárati ajtót nyitva hagyták. A rá következő nap az egész házat szalagokkal kerítették körbe, detektívek jöttek-mentek, bizonyítékokat kerestek és osztályoztak. Aztán összekapoltak, átnyújtottak nekem egy leltárt arról, amit elvittek, becsukták apám hálószobájának az ajtaját, és elhúztak. Azóta nem nyitottam ki azt az ajtót.

Most megálltam a szobája előtt. Abban a pillanatban úgy éreztem, az ajtó mögött rejtőzik apám egész élete. Zárt. Csendes. Tele sötét és talán kellemetlen titkokkal, amiket eddig sikerült elkerülnöm.

Azt akartam, hogy örökre zárva maradjon az ajtó. Ugyanakkor legszívesebben berúgtam volna.

A fülem csengett, a szívem dübörgött. A lábam mozdulni akart. Úgy éreztem, az egész testem csak úgy vibrál, kérdések, sóvár éhség feszítik. Egyik kezemben a hátizsák, másikkban a repülőjegy. Mi a fenét csinálók?

A következő néhány órában semmi nem emlékeztetett a valóságra.

Kezdve a reptérre vezető úttal – egy kisbusz hátuljában ültem, döbbenet és hitetlenkedve, hogy ó, mit is művelek –, odáig, hogy a légitársaság valóban elfogadta a darab átnyújtott papírt, ráadásul első osztályú jegynek, úgy éreztem, mintha egyre beljebb és beljebb hatolnék valami lassan bontakozó lázálomba, míg végül valóban ott ültem a repülőgépen, láttam, ahogy csukódnak az ajtók, és a világ, amiről azt hittem, ismerem, elúszott az ablakon túl.

Nem tudtam, hová megyek, és mit várnak tőlem, amikor odaérek. Nem tudtam, mire készüljek – egyáltalán segít-e, ha bármire készülök. Amikor visszagondoltam a nővel folytatott beszélgetéseimre, azt kívántam, bár tettem volna föl több kérdést, vagy kérdeztem volna újra és újra ugyanazt, amíg csak nem válaszol. *Egy griff?* Tényleg ezt mondta volna? Vagy rosszul hallottam? És miért pont én? Mi hasznomat vehetné bárki, de főleg egy griffmadár?

A fentieknél még sokkal többet kérdeztem volna apámtól. Minden áldott nap, folyton-folyvást ott sisteregtek, suttogtak a

fülemben, a fejemben, a szívemben a kérdések. De csak mérge-
sítettek, és a düh kimerített. Ha meg sem próbálom, hogy vá-
laszokat találjak, talán életem végéig ott sísteregnek, suttognak
majd. És talán örökre dühös maradok.

Valahol a Hudson-öböl fölött a kimerültség legyőzte a dühöt
és idegenséget, elaludtam, és egy történetről álmodtam, amit
apám kis koromban mesélt nekem.